

Hoofdstuk 10: Nieuwe hemelen en een nieuwe aarde

Tegenstanders van het preterisme beroepen zich op 2 Petrus 3. Het is dus niet verbazend, dat preteristen van dit hoofdstuk een andere verklaring bieden dan christenen die naar de wederkomst uitzien⁸⁸.

“Hemel en aarde zijn eeuwig”

Volgens het preterisme zullen de aarde, de zon, de maan en de sterren eeuwig blijven bestaan. We lezen in het Oude Testament immers:

“Het ene geslacht gaat en het andere geslacht komt, maar *de aarde blijft altoos staan*” (Pred. 1:4)

Over de HERE wordt in het boek Psalmen gezegd:

“Hij bouwde Zijn heiligdom als de hoogste bergen, als *de aarde, die Hij voor altoos grondvestte*” (Psa. 78:69)

“Hij heeft *de aarde* op haar grondslagen gevestigd, zodat zij *nimmermeer wankelt*” (Psa. 104:5)

“Looft Hem, *zon en maan*,
Looft Hem, al gij lichtende *sterren*.
Looft Hem, hemel der hemelen,
En gij wateren boven de hemel.
Dat zij de naam des HEREN loven,
Want Hij gebod en zij waren geschapen.
Hij zette ze vast voor immer en altoos” (Psalm 148:3-6)

En in het Nieuwe Testament schreef de apostel Paulus over onze hemelse Vader:

“Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus, tot in alle geslachten *van alle eeuwigheid*” (Efe. 3:21).

Als de aarde “voor altoos staat”, als zon, maan en sterren “voor immer en altoos” zijn vastgezet, en als er “tot in alle eeuwigheid” nieuwe generaties zullen worden geboren, dan kunnen de letterlijke hemel en de letterlijke aarde niet door vuur vergaan (2 Petr. 3:7). Volgens het preterisme moet onder “de tegenwoordige hemelen en de aarde” dus iets anders worden verstaan dan de hemellichamen en de planeet waarop wij leven. Met “de tegenwoordige hemelen” bedoelde Petrus: de voorschriften van het

---

⁸⁸ Een bondige uiteenzetting van de preteristische visie is: Charles Meek, *A Dozen Reasons Why 2 Peter 3 is Not About Planet Destruction*, prophecyquestions.com.

oude verbond, en met “de tegenwoordige aarde”: het leven onder de wet. Daaraan zou spoedig een einde komen. Aldus het preterisme.

Zal de huidige aarde altijd blijven bestaan?

Uit sommige Bijbelteksten leiden preteristen af, dat de huidige wereld altijd zal blijven bestaan. De HERE heeft haar immers “voor altoos”, “voor immer en altoos”, en voor “alle eeuwigheid” vastgezet ! Maar de ziener Johannes schreef:

“...Ik zag een grote, witte troon en Hem die daarop zat, voor Wiens aangezicht de aarde en de hemel *wegvluchtten*, en geen plaats werd voor hen gevonden... En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde waren *voorbijgegaan*, en de zee was niet meer” (Openb. 20:11, 21:1).

Hoe kan de aarde “altoos” blijven bestaan, en toch eens “voorbijgaan”? Om deze paradox op te lossen wil het preterisme het woord “aarde” in het OT (Pred.1:4, Psa. 78:69, Psa. 104:5, en Psa. 148:3-6) opvatten als een aanduiding van onze planeet, maar “de tegenwoordige aarde” (2 Petr. 3:7) interpreteren als: “leven onder de wet”, en “de nieuwe aarde” (2 Petr. 3:13, Openb. 21:1) als: “leven onder de genade”. Die interpretatie is echter onbevredigend. Waarom zou het woord “aarde” in het Nieuwe Testament een andere betekenis hebben dan in de Psalmen? En als met de “eerste aarde” die voorbijgegaan is, het leven onder de wet is bedoeld, wat moeten we dan verstaan onder “de zee” die er (volgens Openb. 21:1) óók niet meer zou zijn?

Het Hebreeuwse woord *erets* en het Griekse woord *gè*, dat in Bijbelvertalingen als “aarde” is weergegeven, betekent: “het landoppervlak” of: “het droge”. “De zee” wordt in Openb. 21:1 immers van “de eerste aarde” onderscheiden, en het boek Genesis zegt:

“God noemde *het droge* aarde, en de samengevloeiende wateren noemde Hij zeeën” (Gen. 1:10)

In het taalgebruik van de Schepper betekent “aarde”: het droge, waarop de mensen wonen. Hij gebruikt het woord “aarde” *nooit* als aanduiding van een planeet. Walvissen en orka’s zijn volgens de HERE “buitenaardse” wezens, want die leven in de zeeën en niet op het land!

In het Oude Testament wordt niet gezegd, dat de aarde, de zon, de maan en de sterren “altoos” zullen blijven bestaan. In de Hebreeuwse tekst van Pred. 1:4 en Psa.78:69 staat letterlijk: “voor de eeuw”, in Psa. 148:6: “voor de toekomst, voor de eeuw”, en in Psa. 104:5: “voor de eeuw en verder”. Uit deze teksten blijkt, dat de aarde tijdens het huidige wereldtijdperk niet zal wankelen en ook niet gedurende de toekomstige eeuw (of “eon”). Op de vraag wat er na die tijd zal gebeuren geven de Prediker en de

Psalmdichters geen antwoord. Het eind van de toekomstige eeuw lag buiten hun gezichtskring.

In Efe. 3:21 schrijft Paulus niet, dat er “tot in alle eeuwigheid” mensen zullen worden geboren. De apostel schreef, dat God heerlijkheid toekomt “in alle geslachten van de eeuw der eeuwen” (Gr. *tou aionos toon aionoon*), d.w.z. in alle geslachten van de toekomstige eeuw.

Uit het feit, dat de Bijbel spreekt over “een *nieuwe* hemel en een *nieuwe* aarde”, blijkt dat hemel en aarde op de dag van het oordeel niet zullen ophouden te bestaan. Hemel en aarde zullen dan worden *vernieuwd*, want God blijft Zijn schepping trouw. Wanneer de tegenwoordige hemel en de tegenwoordige aarde voorbijgaan, zullen er een *nieuwe* hemel en een *nieuwe* aarde verschijnen, met betere omstandigheden dan er heersten op de eerste hemel en de eerste aarde.

“Petrus sprak over een einde dat zeer nabij was”

Volgens het preterisme sprak Petrus in zijn brieven niet over een “einde van de wereld” in de verre toekomst, maar over een einde dat binnenkort zou plaatsvinden. De apostel zei immers, dat zijn tijdgenoten leefden in “[het] *laatst* van de tijden” (1 Petr. 1:20). Bovendien schreef hij:

“Het einde van alles nu is *nabij*... Want het is *nu* <de> tijd dat het oordeel begint bij het huis van God; als het echter eerst bij ons [begint], wat zal het einde zijn van hen die het evangelie van God niet gehoorzamen?” (1 Petr. 4:7, 17)

Uit zulke teksten leiden preteristen af, dat “[het] oordeel en [de] ondergang van de goddeloze mensen” (2 Petr. 3:7), het voorbijgaan van “de hemelen met gedruis” en het “brandend vergaan van [de] elementen” (2 Petr. 3:10,12), in de generatie van Petrus (2 Petr. 1:13-15) hebben plaatsgevonden. Dit alles gebeurde [volgens hen] toen Jeruzalem werd verwoest, en de tempel in vlammen opging.

Leefde Petrus in het einde der tijden?

Petrus scheef over de Messias: “Hij is wel voorgekend vóór de grondlegging van de wereld, maar in [het] *laatst* van de tijden geopenbaard ter wille van u” (1 Petr. 1:20). Volgens het preterisme toont deze tekst aan, dat de ontvangers van de brief in het “einde der tijden” leefden. Omdat de Messias met Gods Geest was gezalfd en aan het kruis was gestorven (als een “vlekkeloos en onbesmet Lam”), was het einde der tijden aangebroken (vgl. 1 Petr. 1:17-19).

Petrus sprak echter niet over “het einde der tijden”. De klok van de geschiedenis werd tijdens het leven van de apostel niet stilgezet. De uitdrukking *ep eschatou toon chronoon* (“het *laatst* van de tijden”, 1 Petr. 1:20) heeft betrekking op het einde van de

tijdperken die er volgens de profeten zouden verlopen tot aan de komst van Gods Gezalfde. In het Nederlands zoude we Petrus' woorden als volgt kunnen weergeven:

“Hij is wel vóórgelopen vóór de grondlegging der wereld, maar *uiteindelijk* geopenbaard ter wille van u”⁸⁹

Uit 1 Petrus 1:20 blijkt dus niet, dat de apostelen het “einde der tijden” hebben meegemaakt. En de woordvolgorde van 1 Petr. 4:7 is in de oorspronkelijke tekst als volgt:

“Van alles echter is het einde nabij; heb dus gezond verstand en wees nuchter in de gebeden”.

Elk aards bezit en iedere menselijke bezitter zijn vergankelijk. Daarom moeten gelovigen “hun hoop niet vestigen op de onzekerheid van de rijkdom, maar op God...” (1 Tim. 6:17-18). Ons tijdelijk bestaan in het hier en nu is nog niet het ware leven. Het échte leven zal pas aanbreken na de opstanding (1 Tim. 6:19). Wie dat beseft, is nuchter en heeft gezond verstand. Hij kan in tijden van vervolging het verlies van zijn bezittingen aanvaarden en in tijden van voorspoed vrijgevig zijn. Bijbelse nuchterheid berust niet op de wetenschap dat de wereld binnenkort zal vergaan, maar op het besef dat ons huidige bestaan nog niet het echte leven is.

Ook 1 Petr. 4:17 is dus geen bewijs voor een spoedig wereldeinde. Petrus wist, dat God Zijn volk “oordeelt” (d.w.z. opvoedt en bestraft) om hen te trainen voor hun toekomstige koninklijke en priesterlijke taak (vgl. Hand. 14:22, 1 Kor. 11:32, Heb. 12:5-11). Maar indien God Zijn eigen huisgenoten al onderwerpt aan lijden, hoe krachtig zal Hij de ongehoorzamen dan niet gaan aanpakken!

“Op de dag van de Heer werd Israël geoordeeld”

In sommige Bijbelteksten heeft de uitdrukking “[de] dag van [de] Heer” (2 Petr. 3:10) betrekking op een beperkt Godsgericht en niet op wat men het “einde van de wereld” pleegt te noemen. In Jer. 46:10 en Ezech. 30:3 gaat het om een gericht over Egypte, in Jes. 34:8 en Obadja:15 over Edom, en in Klaagl. 2:22, Ezech. 13:5, Amos 5:18-20, Mal. 3:2 en Mal. 4:5 over Israël en Jeruzalem. In het Nieuwe Testament staat “de dag van de Heer” ook in verband met Juda en Jeruzalem (zie Matth. 3:7, 10, 12; 11:14; 16:27-28; 21:40-45; 22:7; 23:29-39; 24:1-3, 34 en vele parallele plaatsen).

---

⁸⁹ Ontleend aan: Jan Vossen, *De wederkomst van Jezus Christus*. Een Bijbelse weerlegging van het preterisme. Alkmaar 2018.

Op grond van zulke teksten menen “consistente” preteristen, dat de dag van de Heer allang heeft plaatsgevonden. De profetieën over deze dag werden volgens hen vervuld toen het gewest Judea en de stad Jeruzalem werden verwoest door de Romeinen.

Vond de dag van de Heer plaats in het jaar 70?

In het Oude en Nieuwe Testament wordt de dag van de Heer dikwijls genoemd. De onderstaande tabel biedt een uitgebreid overzicht (maar is waarschijnlijk nog niet eens volledig). Behalve over “de dag van de Heer” wordt er ook gesproken over [een] “dag van oordeel” (Matth. 10:15, 11:22, 11:24, 12:36, 2 Pet.2:9, 3:7), “DE dag van HET oordeel” (1 Joh.4:17), en [een] “dag van toorn en van openbaring van rechtvaardig oordeel van DE God” (Rom.2:5).

Tekst	Onderwerp	Wie beoordeeld/gericht worden
Jes.2	“DIE dag van de HERE” (vs.12)	Het huis van Jakob (vs.6). Vele volken, machtige natiën (vs.4).
Jes.13:1-14:23	“DIE dag van de HERE” (13:6)	Babel (13:19). Vele volken, uit vele landen (13:14-16).
Jes.34	“DIE dag van de wraak van de HERE” (vs.8)	Edom (vs.5-6). Alle volken, al hun heer (vs.2).
Jer.46	“DE dag, voor mijn Here HERE van de legermachten” (vs.10)	Egypte, het leger van farao Necho (vs.2,11, 17,19-20,24-26)
Klaagl. 2	“dag van toorn van de HERE”	Jeruzalem (1:1,6-8,10,17; 2:1,4,6,8,10, 13,18), Juda (1:3), Jakob (1:17, 2:2), Israël (2:3,5)
Ezech. 7	“dag van wraak van de HERE” (vs.19)	Het land Israël (vs.2)
Ezech.13	“dag van de HERE” (vs.5)	Israël (vs.4), vooral de profeten (vs.2) en profetessen (vs.17)
Ezech.30	“een dag van de HERE” (vs.3)	Egypte (vs.4,6,10,13-19,21-26)
Joël 1	“DIE nabije dag van de HERE” (vs.15)	Het land van de HERE (vs.6), d.w.z. Israël (vs.9,13-14,16)
Joël 2	“DIE komende dag van de HERE, die nabije” (vs.1)	Als boven
Joël 2	“DIE grote dag van de HERE” (vs.11)	Als boven
Joël 2	“dag van de HERE, de grote en de gevreesde” (vs.31)	Als boven
Joël 3	“DIE nabije dag van de HERE” (vs.14)	Alle volken (vs.2,9-13)
Amos 5	“[een] dag van de HERE” (vs.18,20)	Israël (vs.21-27)
Obadja	“DIE nabije dag van de HERE” (vs.15)	Edom (vs.1-10,18). Alle volken (vs.15).
Zef. 1	“DIE nabije dag van de HERE” (vs.7)	Juda en Jeruzalem (vs.4-13)

Zef. 1	“dag van de HERE, de grote” (vs.14)	Als boven
Zach. 14	“[een] dag van de HERE” (vs.1)	Jeruzalem (vs.1-2) Alle volken (vs.2-3)
Mal.3	“dag van Zijn komst” (vs.2)	Juda en Jeruzalem (vs.1,4)
Mal.3	“dag die Ik bereiden zal” (vs.17)	Juda en Jeruzalem (Mal. 2:17-3:18)
Mal.4	“dag van de HERE, de grote en de gevreesde” (vs.5)	Juda en Jeruzalem (zie Mal.1-3)
Matth.24	“DIE dag”, “de komst van de Zoon des mensen”, de dag op welke “uw Heer komt” (vs.36-42)	Israël (vs.15-16, 20, 26). Maar ook “de wereld” (vs.21) en gezien Luk. 21:25-27 en Matth. 25:31-46 ook “de volken”.
Luk.17	“de dag dat de Zoon des mensen wordt geopenbaard” (vs.30)	Israël (vs.31-33)
Luk.21	“DIE dag” (vs.34)	“al het land” (of: “heel het land”) (vs.35)
Hand.2	“DE dag van de Heer, de grote en luisterrijke” (vs.20)	Israël (want Petrus ontleende deze woorden aan het boek Joël)
Hand.17	“een dag bepaald waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een Man...” (vs.31)	“Het gehele menselijke geslacht” (vs.26) “De mensen, allen overal” (vs.30). “De aardbodem” (vs.31), d.w.z. de <i>oikoumene</i> , de hele bewoonde wereld.
Rom.2	“in dag dat zal oordelen DE God het verborgene van de mensen... door Christus Jezus” (vs.16)	Jood en Griek (vs.9), de volken (vs.14-15) en de Joden (vs.17 e.v.).
1 Kor.1	“DE dag van onze Heer Jezus” (vs.8)	Alle gelovigen en alle buitenstaanders (1 Kor. 3:13, 5:13).
1 Kor.3	“DE dag... die in vuur geopenbaard wordt” (vs.13)	“Ieders werk” (vs.13)
1 Kor.5	“DE dag van de Heer” (vs.5)	“Hen, die buiten zijn” (vs.13)
2 Kor.1	“DE dag van de Heer Jezus” (vs.14)	Gelovigen oogsten roem (vs.12-14)
Fil.1	“dag van Christus Jezus” (vs.6), “dag van Christus” (vs.10)	Gelovigen (gezien vs.6 en 10)
Fil.2	“dag van Christus” (vs.16)	Apostelen en hun bekeerlingen (vs.16)
1 Thess.5	“DE dag van de Heer” (vs.2)	Toorn voor vijanden, redding voor gemeenteleden (vs.9)
2 Thess.1	“DIE dag” (vs.10)	“hen die God niet kennen en het evangelie... niet gehoorzamen” (vs.8)
2 Thess.2	“DE dag van de Heer” (vs.2)	Het ongelovige Israël (vs.3-12)
2 Petr.3	“DE dag van de Heer” (vs.10), “de van God dag” (vs.12)	“goddeloze mensen” (vs.7)
Openb.1	“s’ Heren dag” (vs.10)	Zie onder (Openb.6 en 11)

Openb.6	“de grote dag van hun toorn” (vs.17)	“De volkeren”, “de doden”, “hen die de aarde [of: het land] verderven” (11:17). Gods “knechten”, de “profeten”, de “heiligen” en “allen die Zijn naam vrezen” ontvangen loon (11:17).
Openb.16	“DE dag, die grote, van DE God, de Almachtige” (vs.14)	“De [legers van de] koningen van het hele aardrijk” (vs.14), d.w.z. de <i>oikoumene</i> , de bewoonde wereld.

Volgens het preterisme zijn er in de loop van de geschiedenis vele “dagen van de HERE” geweest. Machtige volkeren of hele wereldrijken werden daarop weggevaagd. De profeten voorzegden de vernietiging van Babel door de Meden, van Egypte door de Babyloniërs en van Juda door Nebukadnezar. Het is echter opvallend, dat de Bijbel niet alleen spreekt over “[een] dag van de HERE”, maar ook over “DE dag van de Heer” of “DIE dag van de HERE”. Uit het bepaald lidwoord of aanwijzend voornaamwoord blijkt, dat één bepaalde dag in bijzondere zin wordt aangeduid als “de dag des HEREN”. Bovendien worden profetieën uit het Oude Testament, die schijnen te zijn vervuld in de Oudheid (b.v. tijdens de verovering van Babel door de Meden), in het Nieuwe Testament opgevat als voorzeggingen van *toekomstige* gebeurtenissen (Openb. 18:1-19:5).

Volgens het preterisme zou er op de “dag des HEREN” slechts een lokale omwenteling plaatsvinden. Uit de Schriftplaatsen over de “dag des HEREN” blijkt echter, dat het oordeel op die grote dag verder reikt dan één enkel land. “Vele volken en machtige natiën” zullen dan worden gericht (Jes. 2). “Vele volken” uit “vele landen” zijn bij het oordeel betrokken (Jes. 13). “Alle volken” met “al hun heer” zullen in Edom te niet worden gedaan (Jes.34, Obadja). Bij het land van de HERE worden “alle volken” gericht (Joël). Met “alle volken” die eens tegen Jeruzalem zullen optrekken, zal het slecht aflopen (Zach .14).

Volgens het Nieuwe Testament zal er op een “dag die God heeft bepaald” een gericht op wereldschaal plaatsvinden. “Alle volken” zullen vóór de Messias worden verzameld wanneer Hij komt en plaatsneemt op de troon van Zijn heerlijkheid (Matth. 25:31 e.v.). Op die dag zal de hele *oikoumene* rechtvaardig worden geoordeeld. Het “hele mensengeslacht” is bij dat gericht betrokken, kortom: “allen, overal” (Hand. 17:30-31). Het oordeel betreft “Jood en Griek” (Rom. 2:9). Het werk van ieder gemeentelid wordt dan beoordeeld. Het oordeel treft ook: “hen die buiten zijn”, d.w.z. alle buitenstaanders (1 Kor. 3:13, 1 Kor. 5:13, 1 Thess. 5:3, 2 Thess. 1:8, Openb. 11:18). De koningen van de hele *oikoumene* worden gericht (Openb. 16:14).

Op de dag van de Heer wordt er ook over alle *overledenen* recht gesproken. De koningin van Scheba zal dan opstaan, samen met de tijdgenoten van de Here Jezus (Matth.12:38-42, Luk. 11:29-32). De mannen van Ninevé en de inwoners van Sodom en Gomorra zullen dan opstaan, samen met de leiders van Israël die de Messias hebben gekruisigd (Matth. 10:15, 11:24). Israëls profeten en apostelen zullen op die dag hun loon ontvangen (Openb. 11:17).

Uit zulke Bijbelteksten blijkt, dat de profetieën over de dag des HEREN in het jaar 70 nog niet zijn vervuld.

“Voorbijgaan van de hemelen betekent: einde van het oude verbond”

Volgens het preterisme is het “voorbijgaan van de hemelen met gedruis” wanneer die “in vuur gezet worden”, en het “brandend vergaan” of “wegsmelten” van de “elementen” (2 Petr. 3:10-12), beeldspraak voor de ondergang van de Joodse natie en de eredienst van het oude verbond. Zulke Bijbelwoorden hebben niet betrekking op het “vergaan van de wereld” maar op een beperkt gericht (vgl. Jes. 13:10-13; 19:1-22; 24:23; 29:3-6; 34:4; Jer. 4:23-31; Ezech. 32:7-8; Joël 2:1-10; 3:15-16; Am. 5:20; 8:8-9; Mich. 1:2-16, Nah. 1:2-6 en Zef. 1:2-18). In 2 Petr.3 zou het gaan om de verwoesting van Jeruzalem en de tempel, vanwege het verbreken van Gods verbond.

Wie waren de vaders, en wanneer was het begin?

Met “de belofte van Zijn komst” (2 Petr. 3:4) is volgens het preterisme bedoeld: de verschijning van de Messias om een einde aan het oude verbond te maken, de vijandige leiders van het Joodse volk te straffen en Zijn volgelingen rust te schenken. Indien dit juist was, zouden de door Petrus aangekondigde spotters hebben gezegd: “Waar is de belofte van Zijn komst? Sinds de dagen van Mozes blijft alles zó als het altijd is geweest”. Maar... volgens Petrus zeiden de spotters dat *niet*. Ze zeiden: “*sinds de vaders zijn ontslapen*, blijft alles zó [als] *van [het] begin van [de] schepping*” (2 Petr. 3:4). Om deze zin te begrijpen, moeten we nagaan, wie worden bedoeld met “de vaders” en wat wordt verstaan onder “de schepping”.

Uit de verwijzing naar de “vaders” blijkt, dat Petrus waarschuwde voor spotters binnen het *Jodendom*. Dat hoeft ons niet te verbazen, want de apostel richtte zich tot Joden in de diaspora (1 Petr. 1:1, 2 Petr. 3:1). Het Griekse woord *pateres* betekent (voor)ouders (vgl. Hand. 13:36). In sommige Bijbelteksten zijn “de vaders” de voorouders in Israël (Hand. 13:32, 26:6, 28:25 en Heb. 1:1), die Gods profeten haatten en deze vermoordden (Matth. 23:30-33, Luk. 6:23,26; Luk. 11:47 en Hand. 7:51-52). In Joh. 6:31, 49 en 58; Hand. 7:19, 38-39, en 44-45; Hand. 13:17, Hand. 15:10, 1 Kor.10:1-10, Hebr. 3:9 en 8:9 zijn “de vaders” de Israëlieten, die uit Egypte werden bevrijd en met wie er bij de Horeb een verbond werd gesloten. Maar in verreweg de meeste gevallen heeft het woord *pateres* de betekenis van: “de aartsvaders”, dat wil zeggen:

Abraham, Izaäk, Jakob, en de twaalf zonen van Jakob (Luk. 1:17, 1:55, 1:72-73; Joh. 7:22; Hand. 3:13, 3:25, 5:30, 7:11-12, 7:15, 7:32, 22:14; Rom. 4:1-17, 9:5-7, 9:10, 11:28 en 15:8). In 2 Pet. 3:4 zou het woord “vaderen” kunnen betekenen “onze voorouders die aanwezig waren bij de berg Sināi”. Maar het ligt meer voor de hand om bij “de vaderen” te denken aan de aartsvaders. Want Petrus verwijst naar de zondvloed (2 Pet. 3:5-6), en de aartsvaders leefden kort na die vloed.

Onder “[het] begin van [de] schepping” moet volgens preteristen worden verstaan: de sluiting van het oude verbond. In het tekstverband wordt echter gewezen op een schepping die voorafging aan de zondvloed. Door het woord van God “zijn de hemelen er van oudsher” en was er “een aarde bestaande uit water en door water” (2 Petr. 3:5). Petrus verwees naar het boek Genesis: “In den beginne schiep God de hemel en de aarde” (Gen. 1:1). De Almachtige maakte toen “scheiding tussen wateren onder en boven het uitspansel”, en tussen “wateren onder de hemel en het droge” (Gen. 1:1-8). “De toenmalige wereld” is “door water overstroomd” en daardoor “vergaan” (2 Petr. 3:6). Niet de planeet, maar de hele menselijke cultuur en samenleving werden daarbij weggevaagd. Alle aardbewoners die zich niet in de ark bevonden kwamen om. De “wereld van de goddelozen” (2 Pet. 2:5) was in één klap verdwenen.

Uit het betoog van Petrus blijkt, dat het woord “schepping” niet mag worden opgevat als de sluiting van het oude verbond. Het betreft een schepping, waarbij “de hemelen”, “de wateren” en “de aarde” tot stand kwamen. Volgens Petrus heeft God het aardse bestel sinds de tijd van de aartsvaders ongemoeid gelaten, maar eens zal Hij de wereld gaan oordelen. De Here Jezus had Zijn discipelen geleerd: “Zoals de dagen van Noach, zó zal de komst van de Zoon des mensen zijn” (Matth. 23:37, Luk. 17:26). Bij dat onderwijs knoopte Petrus aan (2 Petr. 3:5-7). Wie vindt dat het gezeur over de dag des oordeels maar eens moet ophouden, aangezien alles al duizenden jaren hetzelfde blijft, heeft vergeten dat de vorige wereld met een zondvloed is geëindigd. Zo zal ook de huidige wereld eindigen: met een gericht over het hele mensdom. Niet meer door water, maar door de verschijning van de Messias die “het aardrijk zal oordelen in gerechtigheid” (Hand. 17:31).

“Nieuwe hemelen en een nieuwe aarde is beeldspraak voor leven onder de genade”

Volgens het preterisme is de uitdrukking “nieuwe hemelen en een nieuwe aarde” (2 Petr. 3:13) beeldspraak voor het leven van Gods volk onder de genade. Met de “tegenwoordige hemelen en de aarde” die werden bewaard tot de dag van het oordeel (2 Petr. 3:7) zou zijn bedoeld: “het Mozaïsche verbondssysteem, dat over de gelovigen heerste”. De “werken der wet”, die met dat verbond samenhangen, gingen in het jaar 70 als “hout, hooi en stoppels” in vlammen op⁹⁰.

---

⁹⁰ Zie Anne Salomons, *De hemel en de aarde*, op zoekdewaarheid.nl]

Petrus trok echter een parallel tussen de “toenmalige wereld” die werd overstroomd door water (2 Petr. 3:6) en de “tegenwoordige hemelen en de aarde”, die zijn “opgespaard voor het vuur” (2 Petr. 3:7). Zoals ten tijde van de zondvloed de hele mensheid door God geoordeeld werd, zo zal God ook in de toekomst de hele bewoonde wereld (Gr. *oikoumene*) oordelen (Hand. 17:31, vgl. Hand. 10:42, Joh. 5:27-29, Matth. 24:37-39 en Matth. 25:31-46). Als met “de tegenwoordige hemel en de aarde” (2 Petr. 3:7) de godsdienst van het oude verbond was bedoeld, dan had Petrus geen parallel kunnen trekken tussen de toenmalige wereld die werd “overstroomd door water” en de tegenwoordige wereld die wordt bewaard tot de dag van de Heer. De tegenwoordige wereld zou dan immers niet bij de zondvloed zijn begonnen, maar bij de berg Sinaï. En de tegenwoordige wereld zou dan niet de hele mensheid omvatten, maar alleen de Joden. Uit de parallel die Petrus trekt tussen de wereld vóór de zondvloed en de “tegenwoordige wereld” blijkt, dat de preteristische duiding van het begrip “tegenwoordige wereld” niet klopt.

Wat zei Jesaja over de nieuwe aarde?

Petrus ontleende zijn verwachting van “nieuwe hemelen en een nieuwe aarde” (2 Petr. 3:13) aan het boek Jesaja (Jes. 65:17, 66:22). Op de nieuwe aarde, die deze profeet aankondigde, zal de dood er nog zijn, en zondaars zijn er dan ook nog steeds. Er staat immers geschreven:

“Daar zal niet langer een zuigeling zijn, die slechts weinige dagen leeft, noch een grijsaard, die zijn dagen niet voleindigt, want de jongeling zal als honderdjarige sterven, zelfs de zondaar zal eerst als honderdjarige door de vloek getroffen worden” (Jes. 65:20).

Op Jesaja’s nieuwe aarde worden er huizen gebouwd en bewoond, er worden wijngaarden geplant en er wordt geoogst (Jes. 65:21 e.v.). Er wordt dan ook nog steeds zending en evangelisatie bedreven (Jes. 66:19). Onze planeet zal op “de dag van het oordeel” (2 Petr. 3:7) dus niet ophouden te bestaan. In dat opzicht hebben preteristen volkomen gelijk!

Maar de gedachte, dat met “nieuwe hemelen en een nieuwe aarde” niets anders is bedoeld dan “leven onder de genade” is onjuist. Jesaja sprak immers over een wereld waarin de burgers van het heilige land net zo oud zullen worden als de bomen (Jes. 65:22). Een honderdjarige zal op de nieuwe aarde nog worden beschouwd als een “jonkie” (Jes. 65:20). En dreiging of gevaar zullen dan voorgoed zijn uitgebannen, want “men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans Mijn heilige berg, zegt de HERE” (Jes. 65:25). De nieuwe hemelen en de nieuwe aarde worden blijkbaar gekenmerkt door volstrekt andere verhoudingen dan er in de tegenwoordige wereld heersen, en naar mijn bescheiden mening zijn ze nog niet verschenen.

“Als de elementen brandend vergaan, gaat de tempel in vlammen op”

Volgens het preterisme moet onder het “brandend vergaan” en “wegsmelten” van de elementen (2 Pet. 3:10,12) worden verstaan: de verwoesting van de tempel in Jeruzalem, met vuur. Het Griekse woord *stoicheia*, dat met “elementen” is vertaald heeft in de Bijbel namelijk betrekking op de voorschriften van de wet (Gal. 4:3, 9; Kol. 2:8, 20-23; Hebr. 5:12-13).

In Gal. 4:3 is “onder de elementen van de wereld” inderdaad een parallel van “onder [de] wet”. Wie “onder de elementen van de wereld” is, is nog een onmondig kind en een slaaf, maar wie door Christus is vrijgekocht, is een volwassen zoon. En in Gal. 4:9-11 betekent de uitdrukking: “de zwakke en arme elementen” inderdaad: het onderhouden van “dagen en maanden, tijden en jaren”, dat wil zeggen: het in ere houden van een godsdienstige kalender. De lichamelijke besnijdenis behoort tot de “elementen van de wereld” (Kol. 2:18), evenals voorschriften aangaande “eten en drinken”, “feesten, nieuwe maansdagen en sabbatten”, met de bijbehorende taboes (“raak niet en smaak niet en roer niet aan”). Voor christenen zijn zulke “elementen” niet langer van toepassing, want die zijn met Christus gestorven (Kol. 2:16-23).

Wat zegt de Hebreeënschrijver over de elementen?

In de Bijbel heeft het woord *stoicheia* echter niet *altijd* de betekenis van “wetsvoorschriften”. In de brief aan de Hebreeën wordt er gesproken over “de elementen (Gr. *stoicheia*) van het begin van de uitspraken van God” (Heb. 5:11). De briefschrijver heeft het oog op “het woord van het begin van Christus” (Heb. 6:1), dat wil zeggen: het eerste onderwijs, of basisonderwijs aangaande de Messias. Tot die “elementen” rekt hij: “bekering van dode werken”, “geloof in God”, “een leer van reinigingen” (Gr. *baptismon*, d.w.z. “wassingen” of “dopen”), “handoplegging”, “opstanding van doden” en “een eeuwig oordeel” (Heb. 6:1-2). Bekering, geloof, reiniging van zonden, de gave van heilige geest, opstanding en een eeuwig oordeel zijn ook voor ons nog belang. Het zijn de eerste beginselen, of de basisbegrippen van het onderwijs aangaande de Messias.

Het Griekse woord *stoicheion* betekent “de eerste uit een reeks”, het “principe” waarop de hele reeks gebaseerd is. Letters zijn de “elementen” van geschreven tekst, en klanken de “elementen” van het gesproken woord. Iedere menselijke vaardigheid berust op bepaalde basisprincipes.

Als Petrus spreekt over “elementen” die brandend zullen wegsmelten (2 Petr. 3:10,12), kunnen we daaruit afleiden, dat de “eerste dingen” voorbij zullen gaan (vgl. Openb. 21:1,4). Wat die “eerste dingen” zijn, moet blijken uit het tekstverband. Volgens Petrus is de “eerste aarde” een wereld, waarin “godeloze mensen” de overhand hebben (2 Petr.3:7). Maar op de “nieuwe aarde” zal “gerechtigheid wonen” (2 Petr. 3:13). Op dit

moment kunnen de elementen nog niet zijn weggesmolten, want de mensheid houdt met God geen rekening.

Voor het aanwijzend voornaamwoord “waar” (of “waarin”, 2 Petr. 3:13) gebruikt Petrus een meervoudsvorm (*en hois*). Het heeft dus zowel betrekking op “hemelen” als op “aarde”. Volgens Petrus is er niet alleen op de tegenwoordige aarde, maar ook in de tegenwoordige *hemelen* sprake van goddeloosheid. Omdat er kwade geesten in de hemelen huizen, hebben gelovigen te strijden met “geestelijke [machten] van de boosheid in de hemelse [gewesten]” (Efe. 6:12). Zulke wezens beïnvloeden het wereldgebeuren, het zijn “wereldbeheersers van deze duisternis” (Efe. 6:12), Ze staan onder leiding van “de geest van de eeuw, de overste van de macht der lucht” (Efe. 2:2). Wanneer de “tegenwoordige hemelen en de aarde” plaats maken voor “nieuwe hemelen en een nieuwe aarde”, zal er aan de heerschappij van die boze machten een einde komen. Vanaf dat moment zal er niet alleen op aarde, maar ook in de hemelen gerechtigheid wonen.

“Op de oordeelsdag zullen sommige mensen in leven blijven”

Tijdens de zondvloed kwamen de “goddeloze mensen” om, maar Noach en zeven anderen werden gespaard en mochten de “nieuwe aarde” gaan bevolken (vgl. 2 Petr. 3:5). Petrus kondigde een oordeel aan, waarbij de goddeloze mensen opnieuw zullen “ondergaan” (2 Petr. 3:7), terwijl de rechtvaardigen de aarde zullen beërven (2 Petr. 3:13, vgl. Mat. 5:5). De Bijbel zegt, dat bij de komst van Christus “de toekomstige eeuw” zal aanbreken, een nieuw wereldtijdperk met volstrekt nieuwe verhoudingen (Matth. 24:3). De tegenwoordige “boze eeuw” zal dan worden afgesloten (Matth. 13:40, 49). Wanneer preteristen opmerken, dat onze planeet en het mensdom niet zullen verdwijnen wanneer de tegenwoordige hemelen en de huidige aarde wegsmelten, hebben ze volstrekt gelijk.

“Duizend jaar is beeldspraak voor verbondsvolmaaktheid”

Volgens preteristen kan de spreuk: “Eén dag is als duizend jaar en duizend jaar als één dag” (2 Petr. 3:8) niet letterlijk zijn bedoeld, want dan zou de Bijbel leren dat een ogenblik hetzelfde is als een millennium (en dat is duidelijk onzin). Het getal duizend is volgens hen een symbool van blijvende volmaaktheid. Toen Petrus zijn brief schreef, stonden de val van Jeruzalem en de verwoesting van de tempel voor de deur. In één dag zou het oude verbond verdwijnen. Zo zou de Schepper laten zien dat er een nieuw verbond van kracht was.

Petrus schreef echter niet, dat “één dag hetzelfde is als duizend jaar”. Hij zei, dat “één dag **bij [de] Heer** is als duizend jaar”. Van die uitspraak gaf de apostel de volgende verklaring: “De Heer vertraagt de belofte niet” (2 Petr. 3:9). Als de Schepper iets heeft beloofd, dan wordt Hij nooit door onvoorziene omstandigheden gedwongen om de vervulling van Zijn belofte uit te stellen. Een uitstel van één dag zou door Hem al

worden ervaren als een vertraging van duizend jaar. Hij stelt de vervulling van Zijn belofte in geen enkel opzicht uit. Hij spreekt, en het is er; Hij gebiedt, en het staat er (Psalm 33:9). Omdat Hij de toekomst overziet, wordt Hij nooit door tegenslag verrast.

Bij de Heer is niet alleen “één dag als duizend jaar”, maar ook: “duizend jaar als één dag”. Ook van dat zinsdeel gaf Petrus een verklaring. Als God zich voorgenomen heeft om een belofte pas na geruime tijd in vervulling te doen gaan, dan heeft Hij daar Zijn redenen voor. Als Hij de tegenwoordige hemelen en de aarde laat voortbestaan en de nieuwe hemelen en een nieuwe aarde nog niet laat verschijnen, betekent dat niet dat Hij treuzelt. Het betekent, dat Hij met de huidige wereld nog een bedoeling heeft: “Hij is lankmoedig over u, daar Hij niet wil dat iemand verloren gaat, maar dat allen tot bekering komen” (2 Petr. 3:9). Gods lankmoedigheid is zó groot dat Hij Zijn oordeel duizenden jaren uitstelt.

Dat “duizend jaar bij de Heer is als één dag” was al gezegd door Mozes. In Psalm 90 lezen we:

“Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren, wanneer hij voorbijgegaan is, en als een nachtwake” (Psa. 90:4)

De Schepper gaat op een wonderlijke manier met “mensenkinderen” (Hebr. “zonen van Adam”) om. Hij “spoelt hen weg”, ze “vergaan door Zijn toorn”, ze worden “verdelgd” door Zijn grimmigheid (Psa. 90:7). Hij doet de sterveling “wederkeren tot stof” (Psa. 90:3).

In bijzondere zin was dat van toepassing op de Israëlieten, die zouden omkomen in de woestijn. Ze mochten het beloofde land niet binnengaan, omdat ze God niet op Zijn woord hadden geloofd. Maar de woorden van Mozes zijn ook van toepassing op de hele mensheid. Alle mensen derven de heerlijkheid van God, omdat hun stamouders (Adam en Eva) hun Maker hebben gewantrouwd. Psalm 90 beschrijft het lot van “de sterveling” (Psa. 90:3) en van elke menselijke generatie (Psa. 90:1).

Het menselijk bestaan is te vergelijken met het hazenslaapje van een man die zich ‘s morgens nog even omdraait, of met een zaailing die vroeg in de ochtend opschiet maar in de avond al is verdord (Psa. 90:5-6). Het leven van een mens is als een gedachte (Psa. 90:9), het is in een ogenblik voorbij (Psa. 90:10). De mens “vliegt heen” (Psa. 90:10). In zeventig of tachtig jaar is het met hem afgelopen (Psa. 90:10).

Maar volgens Mozes zegt de Schepper óók: “Keert weder, gij mensenkinderen!” (Psa. 90:3). Op het eerste gezicht betekent dat: “Keer terug tot het stof waaruit jullie zijn genomen”. Maar in Psa. 90:3 lopen hoofdzin en bijzin niet volstrekt parallel. In de hoofdzin staat er een *enkelvoud*: God doet “de sterveling” wederkeren tot het stof. Tegen de eerste mens heeft Hij gezegd: “Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren”

(Gen. 3:19). In de bijzin staat er een *meervoud*. De Schepper zegt (tegen de vele nakomelingen van Adam): “Keert weder, gij zonen van Adam!” *Blijkbaar zal het bevel om terug te keren pas klinken, wanneer Adam vele nakomelingen heeft gekregen*. Op zekere dag zal God tegen dat uitgebreide nageslacht, dat tot stof is vergaan, zeggen: “Kom terug!”. In Psa. 90:3 betekent “Keert weder” niet: “Keert terug tot stof”, maar: “Wordt weer levend!”. De moeder van Samuël heeft gezongen:

“De HERE *doodt en doet herleven*, Hij doet naar het dodenrijk *neerdalen* en daaruit *opkomen*” (1 Sam. 2:6)

“Keert weder” betekent dus: “Kom weer omhoog uit het graf”!

En de rechtvaardige Job heeft verzucht:

“Och, of Gij mij in het dodenrijk wildet versteken,
mij verbergen, totdat Uw toorn geweken was;
dat Gij mij een tijd steldet en weer aan mij dacht.
Als een mens sterft, zou hij herleven?
Dan zou ik hoop hebben al de dagen van mijn zware dienst,
totdat mijn aflossing zou komen.
Gij zoudt roepen en ik zou U antwoorden,
naar het maaksel Uwer handen zoudt Gij verlangen.
Dan zoudt Gij, al teldet Gij mijn schreden,
geen zonde bij mij waarnemen,
mijn overtreding zou in een buidel verzegeld zijn,
en mijn ongerechtigheid zoudt Gij toepleisteren” (Job 14:13-17)

Als God tegen de nakomelingen van Adam begint te spreken, dan zijn de meeste van die “zonen” allang tot stof vergaan. Ze leefden immers niet langer dan tachtig jaar. Maar: Hij roept de dingen die niet zijn alsof ze zijn (Rom. 4:17). Door Zijn woord worden de gestorvenen levend. Psa. 90, Job 14 en 1 Sam. 2 hebben betrekking op de „hoop van Israël“, de opstanding van de doden (vgl. Jes. 26:19, Ezech. 37:12-13, Dan. 12:2, Hand. 23:6, 24:15, 24:21, 26:6-8, 26:22-23). Vanwege die hoop durfde Mozes te pleiten:

“Keer weder, o Here! Hoelang nog?, en ontferm U over Uw knechten.
Verzadig ons in de morgenstond met Uw goedertierenheid,
opdat wij jubelen en ons verheugen al onze dagen.
Verheug ons naar de dagen waarin Gij ons hebt verdrukt,
naar de jaren waarin wij onheil hebben gezien.
Laat Uw werk aan Uw knechten openbaar worden,
en Uw heerlijkheid over hun kinderen;

de liefelijkheid van de Here, onze God, zij over ons,
en bevestig Gij het werk onzer handen over ons,
ja, het werk onzer handen, bevestig dat" (Ps. 90:13-17)

Dat God met de lange periode waarin Hij de mensenkinderen tot stof heeft doen vergaan de bekering van Zijn schepselen op het oog heeft, leidde Petrus (2 Petr. 3:9) af uit Psalm 90:12, waar gezegd wordt: "Leer ons zó onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen". Wie tot bekering komt, ontvangt een wijs hart. En net zoals de psalmdichter smeekte: "Keer weder, o Here! Hoelang nog?" (Psa. 90:13), zo zagen de apostelen uit naar de komst van de Messias en baden: "Kom, heer Jezus!" (Openb. 22:20).

De "belofte" waarover Petrus spreekt (2 Petr. 3:4,9,13) is niet de belofte van een nieuw verbond, maar de belofte van de opstanding. De "kostbare en zeer grote beloften" die God ons heeft gegeven, houden in dat wij "deelgenoten worden van de goddelijke natuur" en zullen "ontkomen aan het verderf dat door begeerte in de wereld is" (2 Petr. 1:4). We zullen zondeloos en onsterfelijk worden.

De dag van de Heer duurt duizend jaar!

Nadat Petrus had gezegd, dat "één dag bij [de] Heer is als duizend jaar en duizend jaar als één dag" (2 Petr. 3:8) en een uitleg van die raadselachtige spreuk had gegeven (2 Petr. 3:9), vervolgde hij zijn betoog met het zinnetje: "Maar [de] dag van [de] Heer zal komen als een dief..." (2 Petr. 3:10). Uit de gedachtegang van de apostel blijkt, dat met de éne dag die is als duizend jaar de "dag van [de] Heer" is bedoeld.

In de Bijbel heeft het woord "dag" normaliter betrekking op de duur van het daglicht (Gen. 1:5), dus op een periode van 12 uur (Joh. 11:9). Wanneer het woord "dag" echter via een tweede naamval met een zelfstandig naamwoord is verbonden, heeft het betrekking op een lang tijdperk. We vinden in het Nieuwe Testament de uitdrukkingen "[de] dag van [de] behoudenis" (2 Kor. 6:2), "[de] dag van de mens" (1 Kor. 4:3), [de] dag van [de] toorn (Rom. 2:5, Openb. 6:17) en "[de] dag van [de] Heer" (Hand. 2:20, 1 Thess. 5:2, 2 Thess. 2:2, 2 Pet. 3:10, Openb. 1:10). In al deze gevallen gaat het om een tijdperk dat veel langer duurt dan één kalenderdag.

Het boek Openbaring is opgetekend door de discipel Johannes, die "in de geest" werd verplaatst naar "'s Heren dag" (Openb. 1:10), dat wil zeggen: naar de dag van de Heer (Openb. 6:17 en 11:17-18). In Johannes' boek wordt zes maal gezegd dat die "dag" duizend jaar zal duren:

1. "en hij [een engel] greep de draak, de oude slang, dat is [de] duivel en de satan, en bond hem *duizend jaren*" (20:2)

2. "hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de naties niet meer zou misleiden, voordat de *duizend jaren* voleindigd waren" (20:3)
3. "[zij] die om het getuigenis van Jezus en om het woord van God onthoofd waren... werden levend en regeerden met Christus, *duizend jaren*" (20:4)
4. "de overigen van de doden werden niet levend voordat de *duizend jaren* voleindigd waren" (20:5)
5. "gelukkig en heilig is hij, die aan de eerste opstanding deel heeft... zij zullen priesters van God en van Christus zijn en met Hem [de] *duizend jaren* regeren" (20:6)
6. "en wanneer de *duizend jaren* voleindigd zijn, zal de satan uit zijn gevangenis worden losgelaten..." (20:7)

Uit Openb. 20:2-7 en 2 Petr. 3:8 blijkt dat we de spreuk: "Eén dag is bij de Heer als duizend jaar en duizend jaar als één dag" volstrekt letterlijk mogen nemen. De dag van de Heer duurt duizend jaar.

Samenvatting

1. Het preterisme leert, met een beroep op Psalm 78:69. 104:5 en 148:3-6, en Pred. 1:4, dat de aarde, de zon, de maan en de sterren altijd zullen blijven bestaan. De Hebreeuwse uitdrukking *le olam va'ed*, die in deze teksten voorkomt, betekent echter niet: "voor eeuwig en altoos", maar: "voor de eeuw en verder", dat wil zeggen: gedurende de huidige eeuw en de toekomstige. In Efe. 3:21, waar over "alle geslachten" wordt gesproken, betekent de Griekse uitdrukking *tou aionos toon aioonoon* ook niet: "van alle eeuwigheid", maar "van de eeuw der eeuwen", dus: van de toekomstige eeuw. De gedachte dat hemel en aarde in hun huidige vorm altijd zullen blijven bestaan is on-Bijbels (Jes. 65:17, 66:22; 2 Petr. 3:13, Openb. 21:1).
2. Volgens het preterisme schreef Petrus, dat het "einde der tijden" was aangebroken, omdat Christus door God was gezalfd en aan het kruis was gestorven (1 Petr. 1:18-20). De Bijbelse uitdrukking "in het laatste van de tijden" (1 Petr. 1:20) betekent echter "uiteindelijk" en wijst op het slot van de tijdperken die er zouden verlopen tot aan de slachting van het Lam Gods. En dat van alle aardse dingen het einde nabij is (1 Petr. 4:7), geldt voor elke sterveling in iedere generatie.
3. Volgens het preterisme vond "de dag van de Heer" plaats toen Juda en Jeruzalem werden verwoest. In de Bijbel heeft DE de dag van de Heer echter betrekking op de hele mensheid. Op de dag van de Heer zal de hele

oikoumenee (“bewoonde wereld”) worden gericht (Hand. 17:30-31, en zelfs iedere overledene (Openb. 20)

4. Volgens het preterisme betekent “voorbijgaan van de hemelen met gedruis” (2 Petr. 3:10) dat er aan het oude verbond met één klap een einde zou komen. De apostel verwees echter niet naar de sluiting van het oude verbond, maar naar de zondvloed (2 Petr. 3:6) en de aartsvaders (2 Petr. 3:4). Uit zijn verwijzing naar “het begin van de schepping” (2 Petr. 3:4) blijkt, dat Petrus met de “tegenwoordige hemelen” (2 Petr. 3:7) doelde op de (eerste) hemel waarin wolken zweven en de (tweede) hemel waarin zon, maan en sterren schijnen.
5. Volgens het preterisme betekent het verschijnen van “nieuwe hemelen en een nieuwe aarde” (2 Petr. 3:13) dat Gods volk onder de genade mocht leven en niet langer gebukt hoefde te gaan onder het juk van de wet. Volgens de Schrift is de nieuwe aarde echter een wereld, waarin de mensen honderden jaren oud worden en waar niemand nog enig kwaad zal doen (Jes. 65:20,22,25).
6. Volgens het preterisme zijn de “elementen” die zouden vergaan (2 Petr. 3:10): de tempel en de mozaïsche eredienst. Het Bijbelwoord heeft echter betrekking op “de eerste dingen” (vgl. Openb. 21:1,4): de tegenwoordige aarde en de tegenwoordige hemelen, waarin kwade machten huizen. In de nieuwe hemelen en op de nieuwe aarde zal daarentegen gerechtigheid wonen (2 Petr. 3:13)
7. Volgens het preterisme betekent: “één dag is bij de Heer als duizend jaar en duizend jaar als één dag” (2 Petr. 3:8), dat God in één dag een volmaakt verbond zou doen verschijnen. Petrus ontleende deze woorden echter aan Psa. 90:4. En deze psalm spreekt niet over een nieuw verbond, maar over de opstanding.
8. Hoewel de preteristische uitleg van 2 Petr. 3 onjuist is, is het waar dat de wereld op de dag van het oordeel niet zal vergaan. De huidige wereldbeheersers (zowel op aarde als in de hemelen) zullen dan hun macht verliezen en er zullen nieuwe hemelen en een nieuwe aarde verschijnen, waar gerechtigheid woont.

* * * * *

